

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця**

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ
УКРАЇНСЬКИЙ
НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ
МОЛОДІЖНИЙ
ЖУРНАЛ**

**Видання індексується
в Google Scholar,
Index Copernicus, WorldCat OCLC**

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

**Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University**

**THEORETICAL AND PRACTICAL
EDITION**

**UKRAINIAN
SCIENTIFIC MEDICAL
YOUTH
JOURNAL**

**Journal's indexing:
Google Scholar, Index Copernicus,
WorldCat OCLC**

Засновник – Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця МОЗ України
Періодичність виходу 4 рази на рік.

Журнал внесено до переліку фахових видань.

Галузі наук: медичні, фармацевтичні.
(наказ МОН України 09.03.2016 №241)

Реєстраційне свідоцтво KB № 17028-5798ПР.

Рекомендовано Вченою Радою НМУ
імені О. О. Богомольця
(протокол №2 від 23.06.2023р.)

Усі права стосовно опублікованих статей
залишено за редакцією.

Відповідальність за добір та викладення фактів
у статтях несуть автори,

а за зміст рекламних матеріалів – рекламодавці.
Передрук можливий за згоди редакції
та з посиланням на джерело.

До друку приймаються наукові матеріали,
які відповідають вимогам до публікації
в даному виданні.

Founder – Bogomolets National Medical University
Ministry of Health of Ukraine

Publication frequency – 4 times a year.

**The Journal is included in the list of professional
publications in Medical
and pharmaceutical Sciences**

(order MES Ukraine 09.03.2016 № 241)

Registration Certificate KB № 17028-5798ПР.

Recommended by the Academic Council
of the Bogomolets National Medical University, Kyiv
(protocol №2 of 23.06.2023)

All rights concerning published articles are reserved
to the editorial board.

Responsibility for selection and presentation
of the facts in the articles is held by authors,
and of the content of advertising material –
by advertisers.

Reprint is possible with consent
of the editorial board and reference.

Research materials accepted
for publishing must meet
the publication requirements of this edition.

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**«RELEVANT ISSUES OF SAFETY AND HYGIENE OF
MEDICINES, MEDICAL PERSONNEL, AND PATIENTS»**

**TO THE 100TH ANNIVERSARY OF HYGIENE, OCCUPATIONAL SAFETY
AND HEALTH DEPARTMENT, BOGOMOLET'S NATIONAL MEDICAL
UNIVERSITY, AND WORLD PATIENT SAFETY DAY 2023**

September 15, 2023

**Bogomolets National Medical University
Kyiv, Ukraine**

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ ДО 100-РІЧЧЯ КАФЕДРИ ГІГІЄНИ, БЕЗПЕКИ ПРАЦІ
ТА ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я НМУ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ТА ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2023 РОКУ**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ І ГІГІЄНИ
ЛІКАРЕНЬ, ПЕРСОНАЛУ І ПАЦІЄНТІВ»**

15. 09. 2023

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ, Україна**

також не слід забувати про можливість інфікування систем представниками роду *Legionella* та вчасно проводити засоби дезінфекції, враховуючи особливості виживання збудника як симбіонта амеб та у складі біоплівки.

Ключові слова: Legionellosis, amoebas, water pipes, hospital infections, biofilms, легіонелльоз, амеби, водогон, госпітальні інфекції, біоплівки.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я РІЗНОГО ПРОФІЛЮ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ НА ПІДСТАВІ ЕКСПЕРТНОГО АНАЛІЗУ

Яворовський О.П., Науменко О.М., Брухно Р.П., Скалецький Ю.М.¹, Сергета І.В.²

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

м. Київ, Україна

¹ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України»

м. Київ, Україна

²Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

м. Вінниця, Україна

Вступ: Доволі низька прихильність до культури безпеки в сучасних закладах охорони здоров'я, що має місце станом на сьогоднішній день, вагомий рівень професійної захворюваності у сфері охорони здоров'я та тенденції до зростання стаціонарної і післяопераційної летальності пацієнтів як провідні індикатори та критеріальні ознаки погіршення безпеки пацієнтів вимагають пошуку і аналізу наявних підходів та інструментів оцінки культури безпеки як у медичній галузі, так і в різних сферах діяльності, що споріднені із медичною (фармацевтичною тощо), і за кордоном, і в Україні.

Мета: Наукове обґрунтування сучасних ефективних методологічних підходів та визначення інструментів оцінки культури безпеки в закладах охорони здоров'я різного профілю.

Матеріали і методи: В ході проведених досліджень використовувались бібліографічні і медико-соціологічні методи та методи експертних оцінок.

Результати: Дані аналізу методологічних підходів та результати пошуку інструментів оцінки культури безпеки у різних галузях (медичної, економічної, соціологічної тощо) діяльності і за кордоном, і в Україні як у звичних, так і у надзвичайних умовах, отримані на підставі проведення інформаційного пошуку у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі засвідчили як певну невизначеність, так і певну суперечливість існуючих в теперішній час шляхів її успішного вирішення.

У цьому контексті потрібно відзначити, що для визначення невирішених проблем та встановлення наявних підходів до їх розв'язання, передусім, слід виходити з урахуванням позиції ВООЗ, котра розглядає культуру безпеки як дієвий інструмент формування безпечного лікарняного середовища. Причому провідні складові інформаційного пошуку та напрямків аналізу наукової літератури, як визначено в цілому ряді документів чітко окреслюють той факт, що належна культура безпеки у закладах охорони здоров'я це не тільки більш якісна медична допомога (Yount N. et al., 2022), але й зменшення рівнів професійної та виробничо-обумовленої захворюваності, хронічної втоми, професійного вигорання і медичного персоналу, і пацієнтів (Mossburg S. E. et al., 2021), суттєва економія значних фінансових ресурсів (Donaldson Liam et al., 2021) тощо. Отже, повинен мати місце міждисциплінарний підхід до розв'язання зазначеного питання з урахуванням цілої низки проблемних питань достатньо широкого спектру, а саме і суто медичних, гігієнічних, психофізіологічних, ергономічних, економічних, соціальних тощо.

Крім того, на теперішній час, однією з основних перешкод до впровадження належної культури безпеки у сфері охорони здоров'я слід вважати проблеми з оцінкою її стану (IAEA, 2012; HSE, 2013; AHRQ, 2014; SMICG, 2019). У закладах охорони здоров'я, на відміну від таких галузей, як наприклад, атомна енергетика (IAEA, 2012) та авіація (SMICG, 2019), для цього використовується лише анкетне опитування для оцінки культури безпеки пацієнтів (AHRQ, 2021; Yount N. et al., 2022) і абсолютно відсутні об'єктивні підходи до оцінки культури безпеки персоналу та пацієнтів.

Тому розроблення належного інструктивно-методичного підґрунтя з оцінки стану культури безпеки і її динаміки в закладах охорони здоров'я, особливо у надзвичайних ситуаціях, є надто актуальною проблемою.

Під час досліджень розроблена методологія експертного аналізу стану культури безпеки в закладах охорони здоров'я сьогодення, провідними етапами якого слід вважати здійснення експертної оцінки процесів забезпечення культури безпеки: (1) внаслідок небезпечних дій людини (лікаря, фахівця тощо); (2) внаслідок визначення особливостей впливу небезпечних виробничих чинників; (3) внаслідок незавершеності процесів формування професійних навичок; (4) внаслідок виникнення проблем з процесами їх закріплення; (5) внаслідок визначення рівня розвитку професійно-значущих психофізіологічних функцій працівника у контексті забезпечення культури безпеки працівника охорони здоров'я; (6) внаслідок визначення ступеня сформованості особливостей особистості працівника у контексті забезпечення культури безпеки працівника охорони здоров'я; (7) внаслідок встановлення провідних корелят забезпечення культури безпеки пацієнтів як результату діяльності працівників закладів охорони здоров'я на основі виявлення сильних і слабких сторін у створенні безпеки лікувального середовища.

Висновки: В ході проведених досліджень науково обґрунтовані сучасні ефективні методологічні підходи та визначені практичні інструменти оцінки культури безпеки в закладах охорони здоров'я різного профілю.

Ключові слова: заклади охорони здоров'я, культура безпеки, експертний аналіз.

СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ ГІГІЄНИ, БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ТА ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я НА МЕЖІ 100-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ

Яворовський О.П., Паустовський Ю.О., Зенкіна В.І., Зінченко Т.О.

Кафедра гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я

Завідувач кафедри: академік НАМН України, д. мед. н., професор

Яворовський О.П.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

м. Київ, Україна

Вступ: На рубежі столітнього ювілею кафедра гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я продовжує розвивати педагогічні і наукові традиції з гігієни, безпеки та охорони праці, адаптується та проводить всі види діяльності в складних умовах пандемії Covid-19 та російсько-української війни.

Мета: Проаналізувати наукову та педагогічну діяльність кафедри гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я до 100-річного ювілею кафедри.

Матеріали і методи: Аналіз проведено за матеріалами річних звітів кафедри з навчально-методичної і наукової роботи.

Результати: Сьогодні на кафедрі гігієни, безпеки праці та професійного здоров'я на додипломному етапі проводяться навчання з дисциплін:

- «Гігієна та екологія» на 2 та 3 курсах медичного факультету №4, спеціальність 222 «Медицина», що включає 4 кредити: 120 академічних годин (10 годин лекцій, 50 годин практичних занять і 60 годин – СРС) та викладається впродовж двох семестрів;